

19. FORUM HRVATSKIH MANJINA

vineri, 31 ianuarie 2014

{xtypo_quote}Hrvatske manjine u Europi i rezultati zadnjega popisa stanovnika – stanje i perspektive{/xtypo_quote}

Svake se godine u Zagrebu, u prostorijama Hrvatske matice iseljenika organizira po jedan stručni skup gdje se razmatra status, problematika i aktualnosti vezane uz hrvatske manjine u europskim državama.

Tema ovogodišnjeg skupa okupila je 22. studenog elne predstavnike organizacija hrvatskih manjina iz Crne Gore, Italije, Maarske, Makedonije, Rumunjske, Slova ke, Slovenije i Srbije, kao i predstavnike nadležnih državnih tijela i institucija Republike Hrvatske. Analiziralo se aktualno demografsko stanje i prostorna razmjena;tenost Hrvata u sudjeluju im europskim zemljama te poticala se rasprava me u sudionicima, predstavnicima hrvatskih manjina i državnih tijela te institucija mati noga naroda o mogu im programima i projektima koji bi doprinijeli rjeavanju demografskih problema kroz poboljanje druženoga, političkoga, obrazovnoga, kulturnoga i ekonomskoga položaja hrvatskih manjinskih zajednica.

Iskustvo provedbe popisa stanovnika u Crnoj gori, earskoj, Rumunjskoj, Italiji i Austriji 2011. i 2012. godine važno je za utvrđivanje demografske strategije hrvatskih manjinskih zajednica i zato je ta tema izabrana za ovogodišnji 19. Forum hrvatskih manjina. Starenje stanovništva općenito je trend kojim su u brojnim zemljama Europe zahvaeni i veinski narodi. Ekonomska kriza potiče mlade na iseljavanje, što je posebice izraženo u isto-neuropskim zemljama. Mobilnost mladih, preseljavanje u velike gradove i slaba mogućnost uspostave vrstih veza s drugim pripadnicima vlastitog naroda također su razlozi zbog kojih su hrvatske zajednice u mnogim zemljama izložene jakoj prirodnoj asimilaciji; – rekao je na početku svog izlaganja glavni izvijestitelj i moderator skupa dr. sc. Robert Skenderović, predsjednik Znanstvenog vijeća Hrvatskog instituta za povijest.

U svom izvješću, pored gore navedenih problema, profesor Milja Radan skrenuo pozornost na posebnosti zajednice hrvatske nacionalnosti iz Rumunjske koja je svoju sudbinu ovdje plela skoro 600 godina u oćuvanju svog golog života, a u svom je suuživanju na ovim prostorima bilježila kad uspone, kad nagla brojna opadanja stanovništva prouzrokovano pojedinim ekonomskim, političkim te perspektivnim orijentacijama. Iako je do prve polovice 19. stoljeća zajednica brojala cca. 10 tisuća, s naglim padom u drugoj polovici na 7 tisuća, a potom, do današnjih dana, oscilirala izmeu 6 i 7 tisuća, rezultat zadnjega popisa potvrđuje drastično smanjenje stanovništva hrvatskog življa.

Ako u inimu usporedbu s rezultatima prethodnjeg popisa stanovništva, 2002., s posljednjim, 2011., konstatira se slijedeće: isti element hrvatskog stanovništva opao je od 6.993 pripadnika hrvatskog etnosa na 5.500, tj. sa 1.493 stanovnika hrvatskog etnosa manje, što predstavlja 21% brojnog opadanja. Što se pak tiče etničke istine ona je ostala nepromijenjena u odnosu sa 2002. godinu, odnosno karakterni element ostao je nepromijenjen, što nameće uvjerenje da je nacionalna svijest konsolidirana. U tom smjeru važnu ulogu odigralo je Zajedništvo Hrvata, koje se oduprlo etničkoj cijepanju na Hrvate i Karakterni. Mogu i razlozi brojnog opadanja Hrvata u Rumunjskoj moramo potražiti u promjeni ekonomskih djelatnosti: ako do nedavno Hrvati ovoga kraja su smatrali da je brojna "eljad i bogatstvo" pravo bogatstvo i izvor blagostanja - danas brojna "eljad" pretpostavlja i brojnije poteškoće oko njihova odgoja i priučavanja; materijalne sigurnosti. Drugi mogu i razlog bio bi nedostatak radnih mjesta u zemlji te nesigurnost opstanka u sutrašnjici, kao i status litalice diljem Europe i svijeta u potrazi za opstankom i srećom. Slijede i mogu i razlog svakako je nerentabilnost tradicionalnih zanimanja: poljodjelstvo, stočarstvo i voćarstvo - što je mlade generacije sasvim odstranilo od vlastitih imanja, koja su napuštana i ne predstavljaju više nikakav interes; – pokazuje se dalje u izvješću u predsjednika ZHR.

Na kraju 19. Foruma manjina sukladno temi o demografskim problemima u manjinskim zajednicama, kao i mogu nostima njihova rješavanja, a uzimaju i u obzir dosadašnji stupanj i kvalitetu odnosa mati ne države i hrvatskih nacionalnih manjina u Europi, doneseni su sljede i zaklju ci:

– Predlažemo da budu a suradnja osobito bude usmjerena na pružanje pomo i za poboljšanje društvenog, politi kog i ekonomskog položaja hrvatskih manjinskih zajednica, jer su to temeljni preduvjeti njihova ostanka i opstanka.

– Predlažemo da se ulože naponi u prepoznavanju specifi nosti svake hrvatske manjinske zajednice i prema tome radi strategija pružanja pomo i za smanjivanje demografskih problema, te da se prigodom bilateralnih susreta predstavnici institucija RH prethodno susretnu s predstavnicima hrvatskih manjina.

– Predlažemo da se strategija Republike Hrvatske usmjeri prema obrazovnom i kulturnom osnaživanju hrvatskih manjinskih zajednica. To je i najbolji na in da se neizjašnjeni Hrvati ohrabre na javno izjašnjavanje pripadnosti hrvatskom narodu.

Daniel Lucacela